

[דף סיכום בחינה](#)

מזהה סטודנט:

מזהה קורס: 20453 שם קורס: מבוא למדעי המחשב ושפת Java א

מספר מבחן: 0001

כמות תשובות נכונות (עבור שאלות סגורות) :

ציון בחינה סופי :

מקרא צבעים

תשובה שגויה
שאלה שלא נענתה
שאלה מבוטלת

הבחינה הבדוקה בעמודים הבאים

קראו בעיון את ההנחיות שלהלן:

בבחינה יש ארבע שאלות.

עליכם לענות על **כולן**.

• יש להקפיד לכתוב את התכניות בצורה מבנית ויעילה.

תכנית לא יעילה לא תקבל את מלוא הנקודות.

- אם ברצונכם להשתמש בתשובתכם בשיטה או במחלקה הכתובה בחוברת השקפים,
- אין צורך שתעתיקו את השיטה או את המחלקה למערכת. מספיק להפנות למקום הנכון, ובלבד שההפניה תהיה מדויקת (פרמטרים, מיקום וכו').
- אין להשתמש במחלקות קיימות ב-Java, חוץ מאלו המפורטות בשאלות הבחינה.
- יש לשמור על סדר; תכנית הכתובה בצורה בלתי מסודרת עלולה לגרוע מהציון.
- בכל השאלות ניתן להניח כי הקלט תקין, אלא אם כן מצוין אחרת.
- בכתיבת התכניות יש להשתמש רק במרכיבי השפה שנלמדו בקורס זה.

שאלה מס' 1 (25 נק')

הנהלת נמל התעופה "בגין" (המתחרה ב"בן גוריון") החליטה למחשב את נתוני הטיסות הנוחתות וממריאות בכל יום בנמל.

לצורך כך נגדיר שלוש מחלקות:

המחלקה Time שתייצג זמן בשעון (בין 00:00 ל- 23:59);

המחלקה Flight שתייצג טיסה;

המחלקה Airport שתייצג את לוח הטיסות הנוחתות וממריאות ביממה.

את המחלקה Time כבר כתבנו, ואתם יכולים להשתמש בה לפי הממשק והתיאור שאנו מביאים:

המחלקה מכילה בנאים ושיטות:

- בנאי המקבל שני פרמטרים (שעה ודקה)

```
public Time(int h, int m)
```

אם פרמטר אינו בתחום הנכון, יוכנס הערך 0.

- השני - בנאי העתקה המקבל זמן אחר, ומעתיק את ערכיו.

```
public Time(Time t)
```

- שיטות האחזור: `getHour()`, `getMinute()`

- השיטה `addMinutes` המקבלת כפרמטר מספר דקות ומוסיפה אותן לזמן המיוצג על-ידי האובייקט עליו מופעלת השיטה. השיטה מחזירה אובייקט חדש ובו הזמן החדש. האובייקט עליו הופעלה השיטה נותר ללא שינוי.

```
public Time addMinutes(int m)
```

- השיטה `equals` המקבלת כפרמטר זמן מסוים ובודקת אם הוא זהה לזמן שמיוצג על-ידי האובייקט עליו מופעלת השיטה. אם כן, השיטה תחזיר `true` ואם לא, יוחזר `false`.

```
public boolean equals(Time other)
```

- השיטה `before` המקבלת כפרמטר זמן מסוים ובודקת אם האובייקט שעליו מופעלת השיטה קודם בזמן לאובייקט שמתקבל כפרמטר. אם כן, השיטה תחזיר `true` ואם לא, יוחזר `false`.

```
public boolean before(Time other)
```

- השיטה `after` המקבלת כפרמטר זמן מסוים ובודקת אם האובייקט שעליו מופעלת השיטה מאוחר בזמן לאובייקט שמתקבל כפרמטר. אם כן, השיטה תחזיר `true` ואם לא, יוחזר `false`.

```
public boolean after(Time other)
```

- השיטה `toString` מחזירה מחרוזת תוים המייצגת את הזמן. אם השעה היא שמונה וחמש דקות, המחרוזת המייצגת תיראה כך: 08:05

```
public String toString()
```

המחלקה Flight מייצגת טיסה.

למחלקה Flight התכונות הפרטיות (instance variables) הבאות:

- `String _origin` – שם העיר ממנה ממריאה הטיסה.

- `String destination` – שם העיר בה נוחתת הטיסה.

- String _destination – עיר היעד בה נחנכת הטיסה.
- int _flightDuration – משך זמן הטיסה בדקות.
- int _noOfPassengers – מספר הנוסעים בטיסה.
- boolean _isFull – האם הטיסה מלאה?

כמו כן קיים במחלקה קבוע שלם MAX_CAPACITY המציין את המספר המקסימלי של נוסעים על טיסה - 250.

למחלקה Flight יש שני בנאים:

- בנאי אחד שמקבל כפרמטרים: שם עיר ההמראה, שם עיר הנחיתה, שני מספרים שלמים המהווים את שעת ההמראה של הטיסה, מספר שלם המייצג את משך זמן הטיסה בדקות ומספר שלם המייצג את מספר הנוסעים בטיסה. הערך של התכונה הבוליאנית נקבע לפי מספר הנוסעים והקבוע המציין את מספר הנוסעים המקסימלי האפשרי. ההנחה בבנאי היא שכל הפרמטרים חוקיים.
- בנאי העתקה המקבל טיסה אחרת, ומעתיק את ערכיה.

במחלקה הוגדרו פעולות get ו-set לפי השמות המקובלים.

עליכם לממש ב-Java במחלקה Flight את השיטות הבאות:

- שיטת getArrivalTime ששיטה המחשבת את זמן הנחיתה של הטיסה ומחזירה זמן זה;

```
public Time getArrivalTime()
```
- שיטת addPassengers ששיטה בוליאנית המקבלת מספר שלם של נוסעים num, ומוסיפה אותם לטיסה, אם יש בה מקום. אם יש, היא מחזירה true, אם אין מקום לכולם, היא לא מוסיפה אף אחד, ומחזירה false. שימו לב שצריך לעדכן גם את התכונה הבוליאנית isFull במקרה והיא אמורה להשתנות.

```
public boolean addPassengers (int num)
```

המחלקה Airport מייצגת את לוח הטיסות בשדה התעופה ביממה.

הייצוג נעשה על-ידי מערך ששומר את רשימת הטיסות. התכונות במחלקה הן:

- מערך של הטיסות Flight [] _flightsSchedule
- מספר הטיסות בלוח הטיסות (במערך) int _noOfFlights

כמו כן קיים במחלקה קבוע שלם MAX_FLIGHTS המציין את המספר המקסימלי של טיסות ביממה – 200.

הטיסות (כלומר האובייקטים מהמחלקה Flight) נמצאים במערך ברצף, ללא "חורים" מתחילת המערך. המערך צריך להישאר כך (ללא חורים) לאחר כל פעולה.

עליכם לממש ב-Java במחלקה Airport את השיטות הבאות:

1. שיטת firstFlightFromPlace המקבלת עיר כלשהי place, מחזירה את הזמן בו ממריאה הטיסה הראשונה באותו יום מהמקום place. אם אין אף טיסה באותו יום מהמקום place יוחזר null.

```
public Flight firstFlightFromPlace (String place)
```

public Flight firstFlightFromPlace(String place)

2. שיטה mostPopularDestination המחזירה את העיר הכי פופולרית באותו יום (כלומר

העיר בה נוחתות הכי הרבה טיסות). אם יש כמה כאלו, היא מחזירה את הראשונה במערך.

public String mostPopularDestination()

שאלה מס' 1.1 (3 נק')

השלימו את השיטה `getArrivalTime` במחלקה `Flight`

תשובה:

שאלה מס' 1.2 (5 נק')

addPassengers השלימו את השיטה במחלקה Flight

תשובה:

שאלה מס' 1.3 (7 נק')

firstFlightFromPlace השלימו את השיטה במחלקה Airport

תשובה:

שאלה מס' 1.4 (10 נק')

mostPopularDestination השלימו את השיטה במחלקה Airport

תשובה:

שאלה מס' 2 (25 נק')

נגדיר "מספר מיוחד" כמספר בעל שתי ספרות לפחות שסכום הספרות שלו במקומות האי זוגיים שווה לסכום הספרות שלו במקומות הזוגיים.

כתבו שיטה סטטית שחתימתה:

```
public static boolean specialNumber(int num)
```

השיטה מקבלת מספר טבעי (שלם וחיובי) num, ומחזירה true אם המספר הוא "מספר מיוחד", ובכל מקרה אחר מחזירה false.

דוגמאות:

- עבור הקריאה specialNumber(12551) השיטה מחזירה true ($1 + 5 + 1 = 2 + 5$).
- עבור הקריאה specialNumber(6215) השיטה מחזירה true ($6 + 1 = 2 + 5$).
- עבור הקריאה specialNumber(4254) השיטה מחזירה false ($4 + 5 \neq 2 + 4$).
- עבור הקריאה specialNumber(77) השיטה מחזירה true ($7 = 7$).
- עבור הקריאה specialNumber(4) השיטה מחזירה false (כי המספר חד ספרתי).

מותר להשתמש בהעמסה (overloading) ומותר לכתוב שיטות עזר נוספות.

תשובה:

נתונות השיטות הסטטיות f ו-g הבאות:

```
public static boolean f (int[][]a, int[][]b, int row, int col)
{
    for (int i=0; i<b.length; i++)
        for (int j=0; j<b[0].length; j++)
        {
            if (a[row+i][col+j]!= b[i][j])
                return false;
        }
    return true;
}

public static boolean g (int[][]a, int[][]b)
{
    for (int i=0; i<=a.length-b.length; i++)
        for (int j=0; j<=a[0].length-b[0].length; j++)
        {
            if (a[i][j] == b[0][0])
                return f (a, b, i, j);
        }
    return false;
}
```

בהנחה שנתונים שני מערכים דו-ממדיים שלהלן:

b =

	0	1
0	4	2
1	3	1
2	6	1

a =

	0	1	2	3
0	4	7	6	2
1	2	3	4	4
2	2	4	2	3
3	1	3	2	6
4	3	6	1	6

שאלה מס' 3 (5 נק')

f ברצוננו שהקריאה לשיטה תחזיר את הערך true, כשהיא פועלת על המערכים a ו-b שלעיל.

מה צריכים להיות ערכי הפרמטרים row ו-col בקריאה לשיטה f?

בחרו בתשובה זו אם אף אחת מהתשובות האחרות אינה נכונה

- row = 0, col = 0
- row = 2, col = 1
- row = 1, col = 2
- row = 1, col = 3
- row = 1, col = 0

שאלה מס' 4 (5 נק')

אם נריץ את השיטה g על שני המערכים a ו-b שלעיל, השיטה g תחזיר:

False
True

שאלה מס' 5 (5 נק')

פכדי שהשיטה תחזיר ערך אחר מזה שהיא החזירה על שני המערכים שלעיל, מספיק לשנות את אחד במערך.

נכון
לא נכון

נתונה השיטה הסטטית What הבאה המשתמשת בשיטה f משאלה 3.

לנוחותכם, מצורפת השיטה f בשנית.

```
public static boolean f (int[][]a, int[][]b, int row, int col)
{
    for (int i=0; i<b.length; i++)
        for (int j=0; j<b[0].length; j++)
        {
            if (a[row+i][col+j]!= b[i][j])
                return false;
        }
    return true;
}
```

```
public static int what (int[][]a, int[][]b)
{
    int t = 0;
    for (int i=0; i<=a.length-b.length; i++)
        for (int j=0; j<=a[0].length-b[0].length; j++)
        {
            if (a[i][j] == b[0][0])
                if (f (a, b, i, j))
                    t++;
        }
    return t;
}
```

בהנחה שנתונים שני מערכים דו-ממדיים שלהלן:

		b		0	1
		0	1	1	1
		1	1	0	

		c		0	1
		0	1	0	

		d		0
		0	1	
		1	1	

		a		0	1	2	3	4
0	1	0	1	0	1			
1	1	1	0	1	1			
2	1	0	1	1	0			
3	0	1	1	0	0			
4	1	1	0	0	1			
5	1	0	1	1	1			

שאלה מס' 6 (5 נק')

what נאם נריץ את השיטה על שני המערכים a ו- b שלעיל, השיטה what תחזיר את הערך:

5
1
3
6

בחרו בתשובה זו אם אף אחת מהתשובות האחרות אינה נכונה

שאלה מס' 7 (5 נק')

what האם נריץ את השיטה פעם אחת על שני המערכים a ו- c שלעיל, ופעם שניה על שני המערכים a ו- d שלעיל, השיטה what תחזיר אותו ערך בשתי הקריאות.

נכון
לא נכון


```
public static char fun1(String s)
{
    while (s.length() > 1) {
        if (s.charAt(1) < s.charAt(0))
            s = s.substring(1);
        else
            s = s.charAt(0) + s.substring(2);
    }
    return s.charAt(0);
}

public static String fun2(String s, char c)
{
    int i=0;
    while( i<s.length() && s.charAt(i)!=c) {
        i++;
    }
    if (i<s.length())
        s = s.substring(0, i) + s.substring(i+1);
    return s;
}

public static String something(String s)
{
    String ans="";
    while (s.length() > 0) {
        char a = fun1(s);
        s = fun2(s,a);
        ans = ans+a;
    }
    return ans;
}
```

להזכירכם:

- השיטה `length()` מחזירה את אורך המחרוזת עליה היא פועלת.
לדוגמא, אם `s = "abcdef"` אז אורכה הוא 6
- השיטה `charAt(i)` מחזירה את התו ה- `i` במחרוזת עליה היא פועלת.
לדוגמא, אם `s = "abcdef"` ו- `i = 2`, אז התו שיוחזר הוא 'c'
- השיטה `substring(i)` מחזירה את התת-מחרוזת החל במקום ה- `i` ועד לסוף המחרוזת עליה היא פועלת.
לדוגמא, אם `s = "abcdef"` ו- `i = 2`, אז התת-מחרוזת שתוחזר היא "cdef".
- השיטה `substring(i, j)` מחזירה את התת-מחרוזת החל במקום ה- `i` ועד למקום ה- `j` (לא כולל `j`) במחרוזת עליה היא פועלת.
לדוגמא, אם `s = "abcdef"` ו- `i = 1, j = 4`, אז התת-מחרוזת שתוחזר היא "bcd".

שאלה מס' 8 (3 נק')

`fun1` האם נריץ את השיטה על המחרוזת הבאה: `s="medicine"`, הערך שהשיטה תחזיר

'c'
'h'
'e'
0
8
7
3

בחרו בתשובה זו אם אף אחת מהתשובות האחרות אינה נכונה

שאלה מס' 9 (4 נק')

אם נשנה בשיטה fun1 את התנאי שבתוך הלולאה כך:

```
if (s.charAt(1) < s.charAt(0))
```

fun1 יהיה הערך המוחזר מהשיטה על המחזור הבאה: "s="medicine

'h'
'c'
'e'
0
8
7
3

בחרו בתשובה זו אם אף אחת מהתשובות האחרות אינה נכונה

שאלה מס' 10 (4 נק')

fun2 נריץ את השיטה על הפרמטרים הבאים: `s="medicine"` , `c='i'` , הערך שהשיטה תחזיר יהיה:

"medcine"

"medcne"

"deicine"

"medicin"

2

3

4

בחרו בתשובה זו אם אף אחת מהתשובות האחרות אינה נכונה

שאלה מס' 11 (4 נק')

אם נרצה לקבל את המחוזת "medicine" כתוצאה מהרצה של השיטה fun2 על המחוזת "medicine" = s, הפרמטר c שצריך להיות בקריאה לשיטה הוא:

- א. יש יותר מתשובה אחת נכונה בין התשובות האחרות.
- ב. 'e'
- ג. 'a'
- ד. 'f'
- ה. 'h'
- ו. בחרו בתשובה זו אם אף אחת מהתשובות האחרות אינה נכונה.

שאלה מס' 12 (5 נק')

אם נריץ את השיטה something על המחוזת הבאה: $s = \text{"medicine"}$, הערך שהשיטה תחזיר יהיה:

א. "cdeeimn"

ב. "nmieedc"

ג. "medicine"

ד. "emdicine"

ה. "dmeicine"

ו. בחרו בתשובה זו אם אף אחת מהתשובות האחרות אינה נכונה

שאלה מס' 13 (5 נק')

אם נשנה בשיטה fun1 את התנאי שבתוך הלולאה כך:

```
if (s.charAt(1) < s.charAt(0))
```

something ופעכשיו נריץ את השיטה על המחוזת הבאה: "s="medicine", הערך שהשיטה תחזיר יהיה:

א. "nmiiiedc"

ב. "cdeeilmn"

ג. "medicine"

ד. "emdicine"

ה. "dmeicine"

ו. בחרו בתשובה זו אם אף אחת מהתשובות האחרות אינה נכונה